

men skulde være noget Forffjelligt. Jeg troer, at det vilde være en reen Forqvalling af Institutionen.

Der har angaaende enkelte Punkter ogsaa fundet Udtalelser Sted med Hensyn til Sognepræstens Deelagtighed i Fattigcommissionen. Jeg kan naturligviis ikke dele Ansigtet om noget Statsembedes, nogen Borgermeisters eller Skolemeisters, Havnemesters eller Præsts Deelagtighed i Bestyrelsen af de oeconomiske Anliggender; jeg kunde allermindst ønske det, hvis det laa for her, om Skolecommissionen; thi jeg troer, at det er et Misgreb, at man i denne lægger Accenten paa Statsmyndighedens Deeltagelse. Men der er dog en virkelig Grund til, at man kunde ønske Sognepræsten bevaret paa en eller anden Maade ved Tilhøyet med Fattigvæsenet. Ved Siden af de ofte overdrevne Bestræbelser, der have været tilstede i Kjøbstæderne for at anvende Kjøbstadsformuen og at disponere over den for Fremtiden ved Paalæg af Skatter til at opnaae mange communale Diemed, hvorved man ofte har opnaaet noget ret Priisværdigt, men ogsaa ofte gjort forffjellige Misgreb og ikke har været synderlig sjaansom med Udgifterne, maa det beklages, at det Samme ikke kan siges med Hensyn til Fattigvæsenet. Man har der ofte været altfor hyderlig knap, ofte næsten ubarmhertig med Hensyn til de Fattiges tvungne Underholdning. Nu er Præsten dog ganske vist efter sin Embedsstilling Barmhertighedens Repræsentant, og skade kunde det vistnok ikke, at han fik Sæde overfor Deconomiens Repræsentanter. Ikke blot med Hensyn til den Samsunds og Embedsvirksomhed, han repræsenterer, men med Hensyn til selve det personlige Kjendskab, der spiller en saa betydelig Rolle ved Fattigvæsenets omhyggelige Behandling, er der Ingen, der efter sin Stilling i Samsundet burde være og i mange Tilfælde er bedre underrettet og tillige bedre kan meddele sin Underretning end netop Sognepræsten. Noget Eignende kan i mange Byer gjælde om Districtsløggerne; men dog troer jeg, der er Faa, der bør kjende og

virkelig ogsaa hyppigt kjende de Fattiges Stilling bedre end Sognepræsten, og navnlig de Fattige, der som oftest ere haardest betrængte og ved Siden deraf ofte de bedstbedste. Det er, da Fattigvæsenets Dyrd er bestandigt ere stigende, vel nødvendigt, at der føres et strengt oekonomisk Tilsyn dermed fra Repræsentationens Side, men hvor det angaaer saa mange Enkeltheder, hvor det gjælder Behandlingen af Individier, er det vistnok nødvendigt, i alt Fald vil det efter min Mening være saare ønskeligt, om man vedtog, at Sognepræsterne i Fremtiden beholdt deres Plads i Fattigcommissionen, i alt Fald til Veiledning, Raad og Dplysning. Man vil jo her, som i saa mange Tilfælde, kunne sige: Det staaer til Borgerne at vælge, hvor de finde Anledning dertil, den eller hiin Præst til at være Communens Repræsentant, allsaa ogsaa i nærværende Anliggende. Men det er ikke saa heldigt, naar man i specielle Anliggender skal være henviist til en Mand i en vis Kredt og i en vis Bestilling; thi, om det kan være ønskeligt i den specielle Gjerning, er det ikke sagt, at deres Kjendskab strækker sig tilstrækkeligt vidt i det Hele taget til at kunne varetage de communale Interesser, saa i et Tilfælde som dette troer jeg ikke, at det er med Ærette, naar Opmærksomheden fra flere, maastee mere competente Taleres Side er bleven henvendt paa at bevare Noget af den præstelige — ikke den geistlige — Indflydelse paa Fattigvæsenets Styrelse. Foreløbigt skal jeg indskrænke mig hertil.

Krieger: Det er naturligt, at der, naar Rigsdagen har været samlet i meget lang Tid, er et almindeligt Ansigt henimod Slutningen af denne lange Virksomhed om at see positive Resultater af den i vigtige og heldbringende Arbejder. Det er et Ansigt, som jeg deler saa godt som Noget, og, hvor jeg paa nogen Maade kan medvirke til, at det kan fyldestgøres, der vil jeg efter bedste Evne bidrage dertil. Men man kan dog ikke med god Samvittighed i den Grad lade sig lede af dette